

Premie krijgen zonder koeien of stieren

Toeslagrechten horen bij eigenaar, grond is nooit dzakelijk voor verzilveren

Vanaf 2006 krijgen vleesveehouders alle premies als één toeslag uitgekeerd. Deze toeslag is losgekoppeld van het houden van dieren of verbouwen van een gewas. Daarmee verandert het systeem drastisch. DLV-specialist Freddy Keurhorst en oud-DLV'er en secretaris van het Limousinstamboek Gerrit Roemaat beantwoorden een aantal brandende vragen voor de Nederlandse situatie.

Hoe is de stand van zaken?

Zo'n 12.000 boeren zijn afgelopen maanden op 42 bijeenkomsten door Laser ingelicht over de nieuwe premieregels naar aanleiding van de Mid Term Review (MTR). De MacSharry-regeling houdt hierbij op te bestaan en een nieuwe regeling met bedrijfstoeslagrechten start in 2006. Inmiddels heeft iedereen bericht gehad van Laser met een voorlopige inventarisatie van de toeslagrechten. Een flink aantal ondernemers heeft hier al op gereageerd. Zij zijn het niet eens met de inventarisatie of willen gezien worden als knelgeval om uit de nationale reserve extra toeslagrechten toegewezen te krijgen. Komende winter zal een definitieve toedeling plaatsvinden en dan kan vanaf 2006 de nieuwe aanvraag in werking gaan, vanaf december 2006 begint de uitbetaling. De toeslagrechten zijn tot 2013 van kracht.

Wat houdt het nieuwe beleid in?

Alle premies worden op een hoop gegooid behalve de slachtpremie, die blijft verbonden aan het daadwerkelijk slachten. De zoogkoeienpremie, de maïspremie, de stierenpremie, de extensiveringstoelage en het gedeelte van de slachtpremie dat

Het voorbeeldbedrijf is een gemengd bedrijf met akkerbouw en vleesstieren. Dit bedrijf heeft voor 25 stieren premie aangevraagd zonder voederareaal op te geven in de referentiejaren (dit was het maximaal aantal aan te vragen dieren zonder voederareaal) en voor de rest is in de referentiejaren akkerbouw- en maïspremie ontvangen. Ze bouwden af met de stieren en zijn in 2003 gestopt met de stierenhouderij. Desondanks komen hun premierchten van de slachtpremie en stierpremie in de bedrijfstoeslag (bron: DLV).

Uw toeslagrechten

	aantal	waarde per recht (€)	waarde totaal (€)
met ingang van 2006			
braaktoeslagrechten	2,05	445	910
toeslagrechten (gewoon)	22,23	758	16.843
totaal	24,28		17.753

modulatie (4)	bedrijfs-toeslag (€)	melk-premie (€)	bruto-waarde (€)	korting (€)	netto uitbetaald (€)
2006	17.753	0	17.753	510	17.243
2007 en verder	17.753	—	17.753	638	17.116

specificatie gemiddelde steun

(referentiejaren 2000 tot en met 2002)	gemiddeld (ha)	steun totaal bruto (€)	netto (6) (€)
dierlijke EG-premies	3,81	8.820	
akkerbouwbijdrage	20,46	8.977	
aantal hectaren en referentiebedrag	24,28	17.798	17.753
– verplichte braak	2,05	913	910
– toeslagrechten (exclusief verplichte braak)	22,23	16.885	16.843

- (4) Wanneer uw totale directe betalingen (inclusief braak) meer dan € 5000 bedragen, wordt het meerdere gekort. Dit is inclusief de melkpremie en de steun die niet-ontkoppeld wordt, zoals een deel van de steun voor zetmeelaardappelen en de slachtpremie. In bovenstaande berekening is geen rekening gehouden met deze niet-ontkoppelde steun. De modulatie geldt ook voor de betalingen van 2005. De korting bedraagt in 2005 3%, in 2006 4% en in 2007 en verder 5%.
- (6) Het totaalbedrag van de toeslagrechten wordt met 0,25% gekort ten behoeve van de vorming van de nationale reserve.

Dierlijke EG-premies/voederareaal

De dierlijke EG-premies (de stierenpremie, de zoogkoeienpremie, de ooiënregeling en de extensiveringsbijdrage) worden vanaf 2006 opgenomen in de bedrijfstoeslag. Bij het bepalen van de hoogte van de bedrijfstoeslag, wordt gerekend met het prijsniveau 2002 van eerder genoemde regelingen.

	2000 (stuks)	2001 (stuks)	2002 gemiddeld (stuks)	gemiddeld (stuks)	steunbijdrage per dier (€)	totaal (€)
slachtpremie						
volwassen dieren						
– mannelijk v.a. 15 mnd (1)	97	77	7	60	62,66	3.780
mannelijke runderen						
stieren	25	25	22	24	210	5.040
totaal referentie						8.820
voederareaal (3)						
oppervlakte	(ha) 7,20	(ha) 2,44	(ha) 0,50	(ha) 3,38		
verschil maïs bruto/netto	0,23	0,68	0,39	0,43		
totaal				3,81		

- (1) De basispremie van de slachtpremie van deze dieren wordt tot 2009 niet ontkoppeld. De nationale aanvulling van de slachtpremie wordt wel per 2006 ontkoppeld en opgenomen in de toeslagrechten.
- (3) De oppervlakte voederareaal is gebaseerd op de in de referentiejaren aanwezige oppervlakte voedergebieden. Deze kan zijn afgeleid van de landbouwtelling of de aanvraag oppervlakten. Ook voederareaal dat niet als voederareaal is aangevraagd telt mee.

Akkerbouwbijdrage

De toekomstige bedrijfstoeslag is gebaseerd op de gemiddelde geconstateerde hectaren in de jaren 2000, 2001 en 2002 en het steunbijdrageniveau van het jaar 2002. Voor alle steunwaardige oppervlakten (inclusief zwarte braak) geldt na ont koppeling een bijdrage van € 63 per ton normatieve opbrengst.

Normatieve opbrengsten/steunbijdragen per regio, uitgedrukt in tonnen/euro's per ha zijn:

	opbrengsten		steunbijdrage	
	regio 1	regio 2	regio 1	regio 2
alle gewassen behalve snijmaïs	7,08	4,92	446,04	309,96
maïs	6,66	6,66	419,58	419,58

algemeen	2000 (stuks)	2001 (stuks)	2002 gemiddeld (stuks)	gemiddeld (stuks)	steunbijdrage per dier (€)	totaal (€)
productieregio 1						
maïs (bruto)	7,15	7,23	3,98			
– toewijzingspercentage (1)	96,83%	90,66%	90,15%			
maïs (netto)	6,92	6,55	3,59	5,69	419,58	2.387
overige gewassen	10,83	13,60	13,69	12,71	446,04	5.668
braak (bruto)	2,00	2,35	2,00			
– braak maïs (bruto-netto)	-0,03	-0,08	-0,04			
braak (netto) (2)	1,97	2,27	1,96	2,07	446,04	923
totaal	19,73	22,43	19,23	20,46	438,68	8.977
totalen						
oppervlak regio 1 en 2	19,73	22,43	19,23	20,46	438,68	8.977
toeslagrechten en referentiebedrag				20,46	438,68	8.977

- (1) In de jaren dat het basisareaal overschreden is, is het toewijzingspercentage kleiner dan 100. Het steunbedrag per hectare is niet gewijzigd, maar de steunwaardige oppervlakte wel. Het lagere toewijzingspercentage heeft ook gevolgen voor de subsidiebijdrage voor braak. Er wordt alleen gecorrigeerd, indien de braakverplichting in dezelfde regio is voldaan als waar de maïs is geteeld.
- (2) De verplichte braak, die gerelateerd is aan het verschil tussen maïs bruto/netto (het verschil delen door 9 i.v.m. 10 % braakverplichting), wordt hier verrekend met de werkelijke braakoppervlakte.

braak	2000 (ha)	2001 (ha)	2002 (ha)	gemiddeld (ha)	steunbijdrage (€)
braaktoeslagrechten (2)					
regio 1	1,97	2,24	1,92	2,05	913

- (1) Er gold een braakverplichting van 10 % van het totale steunwaardige areaal (incl. braak) bij een subsidieaanvraag van meer dan 92 ton. Ook braakpercelen kenden een normatieve productie.
- (2) De braakverplichting is evenredig verdeeld over de regio's. Na 2005 geldt geen regioïndeling meer.

uit de nationale enveloppe komt (zo'n 34 euro per zoogkoe) worden bij elkaar opgeteld en in 2007 komt ook de melkpremie (gebaseerd op de hoeveelheid melkquotum op 31 maart 2007) hier nog bij. Deze premies samen vormen het bedrijfstoeslagrecht. De hoeveelheid toeslag is be-

paald door de situatie in 2000, 2001 en 2002, de zogenaamde referentieperiode. De aantallen dieren en de hectaren deze periode worden opgeteld en gedeeld door drie en dat wordt vermenigvuldigd met de waarde van 2002. Hiermee vormen ze een gemiddelde dat weer gedeeld wordt

door het aantal hectaren grond dat toen bij de onderneming hoorde. Een toeslagrecht kan zo 500 euro bedragen. Het betekent dat 1 hectare grond recht geeft op 500 euro.

Hoe wordt bepaald hoeveel grond bij een bedrijf hoort?

Dat is het totaal aan premiewaardige gewassen en voederareaal, oftewel alle gewassen waar premie op aangevraagd zou kunnen worden. Grasland dat nooit als voederareaal is opgegeven hoort daar ook bij. Alleen grondgebruik voor aardappelen (niet zetmeelaardappelen), groente en fruit tellen niet mee, evenals grond voor de teelt van suikerbieten. Deze suikerbietengrond komt wel in aanmerking om er de toeslagrechten op te verzilveren.

Hoe hoog is een toeslagrecht?

Dat kan variëren van enkele tientjes tot duizenden euro's per recht oftewel per hectare. Het recht is niet gekoppeld aan de grond, maar aan de aanvrager. Om het recht te verzilveren, dus om de premie aan te vragen, is grond wel weer noodzakelijk. Het is onbelangrijk waar die grond ligt en wie de eigenaar is. De aanvrager van de toeslag moet minimaal een gebruikersverklaring hebben en het moet 'lege' grond zijn. Dat wil zeggen dat slechts één aanvrager het recht heeft toeslag erop aan te vragen. De verwachting is dat de vraag naar 'lege' grond groot zal zijn in 2006.

Is er een maximumhoogte aan een toeslagrecht?

Nee, maar er zijn wel extra voorwaarden als de toeslagrechten boven de 5000 euro per recht uitkomen. Dit is het geval bij hoge premies en weinig grond in de referentiejaren. Om die rechten te kunnen verzilveren, is het een voorwaarde dat men minimaal 50 procent van het aantal groottenheden (gve's) in de referentiejaren moet blijven houden.

Moet men elk toeslagrecht aanvragen?

Men moet elk jaar wel een aanvraag doen, maar eens per drie jaar moet een toeslagrecht verzilverd worden. Anders vervalt het toeslagrecht. Elk recht krijgt een uniek nummer en daarmee is te controleren of het verzilverd is.

Hoe zit het bij verkoop?

Rechten mét grond zijn zo door te verkopen. Rechten zonder grond kunnen ook verkocht worden. Bij verkoop moet

Wat betekent de komst van de toeslagrechten voor het aantal dieren?

Specialisten Freddy Keurhorst en Gerrit Roemaat verwachten door de nieuwe toeslagen een flinke daling van de vleesveestapel. 'De premie was eigenlijk de winst van de houderij. Als de premies zonder voorwaarde worden verstrekt, is

er geen noodzaak meer om dieren te houden. Die leverden in het verleden toch niets op.' Roemaat merkt op dat in Duitsland de ont koppeling van de slachtpremie al in werking is getreden. Hij signaleert al een dalende trend. 'Het aantal

rosékalveren dat op de Nederlandse markt komt is al een stuk minder. De prijs was onlangs 3,30 euro, terwijl dat een jaar geleden 2,30 euro per kilo geslacht gewicht was.'

dan minimaal 80 procent van de toeslag ooit verzilverd zijn. Dus over 80 procent moet een keer een aanvraag zijn gedaan.

Wat gebeurt er bij de verkoop van toeslagrechten bij langdurige pacht?

De rechten kunnen verkocht worden onder bovenstaande voorwaarde. Daarbij komt dat de verkoper er rekening mee moet houden dat de verpachter de helft van de waarde kan claimen. Het ministerie van LNV ontkent dit, maar gezien de wetgeving bij de verkoop van quotum, waarbij de helft wordt afgedragen aan de verpachter, is het toch zaak hier wel rekening mee te houden.

Wat gebeurt er met de rechten als er na de referentieperiode grond is aangekocht?

De rechten gaan alleen mee als verkoper en koper dat samen overeenkomen en dit via een contractclausule regelen. Dat kan ook met terugwerkende kracht voor grond die al verkocht is. Voorwaarde is wel dat de verkoper nog landbouwer is. Dat wil zeggen dat hij minimaal 0,3 hectare grond in gebruik heeft en een nummer bij Laser heeft. Deze grond hoeft dus niet

in eigendom te zijn, het kan ook om een gebruikersverklaring gaan. Daarbij moet de verkoper wel de toeslagrechten opeisen. Dit kan tot 15 mei 2006 met terugwerkende kracht.

Wat zijn de randvoorwaarden om in aanmerking te komen voor de toeslag?

Vanaf 2006 hoeven er geen zoogkoeien of stieren meer gehouden te worden. De aanvrager moet er wel zorg voor dragen dat het land 'in goede landbouwconditie' is. Het betekent dat de grond netjes onderhouden moet blijven en geen wildernis mag worden. De Algemene Inspectie Dienst (AID) voert hierop controle uit.

Moeten er dieren op de grond lopen?

Nee, dat hoeft niet. Met zoogkoeien de grond beheren is één van de opties. Twee keer per jaar met een klepelmaaier door het land gaan, een andere. Ook het verbouwen van gewassen is een optie, dat kan de ondernemer zelf bepalen. Om in de nieuwe mestwetgeving voor de derogatie van 250 kilo stikstof in aanmerking te komen is 70 procent grasland overigens minimaal.

Waarop controleert de AID nog meer?

Eigenlijk staat het hele bedrijf onder controle op straffe van een korting op de premie. Dat is dit jaar al ingegaan. Als er fouten geconstateerd worden op welk front dan ook, kan de premie gekort worden. Niet alleen bij I&R, maar ook bij de opslag van diergeneesmiddelen of bij het uitrijden van mest.

Moet er in 2006 ook nog een voederareaal aangevraagd worden?

In 2006 zal er een soort verzamelaanvraag gedaan worden waarbij de registratie van het grondgebruik niet veel verandert. Laser wil duidelijk hebben op welke grond de toeslag wordt aangevraagd. Dubbel aanvragen op hetzelfde perceel mag niet. Daarnaast is het belangrijk voor het toekennen van de toeslag het gebruik van de grond te kennen. Iedereen die in 2005 enige vorm van steun ontvangt, moet in 2005 al zijn percelen intekenen met het grondgebruik. Deze kaart is aan te vragen bij Laser. Naast de premie is dit ook van belang voor de nieuwe mestwetgeving.

Wat gebeurt er in 2005?

Dit jaar is een soort tussenjaar. Eigenlijk is bij het aanvragen niets veranderd vergeleken met voorgaande jaren. De premies voor stieren, zoogkoeien en bijvoorbeeld maïs moeten gewoon afzonderlijk aangevraagd worden. De maatregelen van de MTR hebben al wel hun invloed op de hoogte van de uit te betalen premies. In de uitbetaling van de premies is een plafond gelegd. De premies uitbetaald in 2002 vormen het maximaal uit te betalen bedrag. Aangezien het aantal stieren momenteel hoger is, neemt de stierenpremie af met 40 tot 50 euro. Het is extra demotiverend om stieren te houden. Daarnaast zal de extensiveringspremie zo'n beetje gehalveerd worden.

Alice Booij

MTR start al dit jaar in Vlaanderen: 500 mails met vragen

Het grote verschil tussen Nederland en Vlaanderen is het startmoment van de MTR. In Vlaanderen moeten boeren dit jaar de toeslagrechten al aanvragen om deze uitbetaald te krijgen. In de basis is de uitwerking van de Mid Term Review gelijk in beide landen. Echter een aantal randvoorwaarden mogen de lidstaten zelf invullen. Een groot verschil tussen Nederland en Vlaanderen is de zoogkoeienpremie. In Nederland is deze ont koppeld, terwijl in Vlaanderen de zoogkoeienpremie gekoppeld blijft. Het betekent dat de zoogkoeien ook daadwerkelijk gehouden moeten worden om in aanmerking te komen voor premie.

Daarnaast is in Vlaanderen een aantal verordeningen verbonden met de be-

drijfstoeslag. Zo moeten de aanvragers zich houden aan bijvoorbeeld de vogel- en waterbescherming en de erosiebestrijding. Er zijn niet alleen verschillen tussen Vlaanderen en Nederland, maar ook verschillen tussen Vlaanderen en Wallonië. Bij het ministerie van de Vlaamse gemeenschap komen veel vragen binnen over de MTR; 500 mailtjes met vragen zijn er al gedeponneerd, aldus Karla Timmermans van het ministerie. 'Het is voor veel mensen moeilijk te vatten dat premie en houderij losstaan van elkaar. Wanneer ze de toeslagrechten op andere grond leggen, krijgen ze ook geld.' Op de internetpagina www.vlaanderen.be/landbouw/mtr zijn brochures te downloaden met informatie. Ook kunt u hier vragen stellen.